

บทที่ 7 เมืองพัทยา

ในบทนี้ต้องการให้ผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจถึงความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษของไทย ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ 2 แห่ง ประกอบด้วย เมืองพัทยาซึ่งมีพื้นที่อยู่ภายในจังหวัดชลบุรี และกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีความพิเศษจากองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นเพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ที่สำคัญของประเทศดังนั้นเพื่อความคล่องตัวการบริหารจัดการรัฐบาลจึงกำหนดให้ “เมืองพัทยา” บริหารจัดการที่แตกต่างจากองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นนอกจากการบริหารจัดงบประมาณของตนเองเช่นเดียวกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นแล้วเมืองพัทยามีนักบริหารมืออาชีพที่มากำกับรักษาแก่นายกเมืองพัทยา

7.1 ความเป็นมาของเมืองพัทยา

เมืองพัทยา เป็นเขตปกครองพิเศษเขตหนึ่งที่ตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2521(เทียบเท่าเทศบาลนครในเขตจังหวัดชลบุรี จัดเป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติที่มีชื่อเสียงระดับโลกเมืองพัทยามีลักษณะเป็น “เมืองท่องเที่ยว” และมี “รายได้” มากพอที่จะบริหารจัดการเองได้รัฐจึงกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กับเมืองพัทยาดำเนินการควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยวซึ่งไม่มีกำหนดไว้ในท้องถิ่นอื่นเพื่อความสะดวกคล่องตัวแต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการในการบริหารงานของเมืองพัทยา ยังคงต้องพึ่งพารัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณ ดังนั้นเมืองพัทยาจึงถูกกำหนดให้เป็นเมืองทดลองการจัดการปกครองแบบผู้จัดการเมือง(CityManager)ซึ่งเป็นการนำรูปแบบการบริหารเทศบาลในประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาใช้กล่าวคือ ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น(local council)และส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดหาว่าจ้างผู้ที่มีความเหมาะสมมาเป็นผู้จัดการเมืองโดยสภาเป็นผู้ว่าจ้างผู้จัดการ ซึ่งจะอยู่ในวาระที่กำหนด เช่น 2 ปี หรือ 4 ปี รูปแบบนี้ผู้บริหารมาจากการว่าจ้างเพื่อให้ได้ผู้บริหารมืออาชีพและปลอดจากการเมือง(ไกรวิทย์ พวงงาม,2553:233-234)

เมืองพัทยาในระยะแรกจึงมีการบริหารงานออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเมืองพัทยาและปลัดเมืองพัทยามีรายละเอียดดังนี้(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:2)

7.1.1 สภาเมืองพัทยา

ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติมีสมาชิก17คน ประกอบด้วยสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่
ประเภทที่ 1 เป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จำนวน 9 คน
ประเภทที่ 2 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จำนวน 8 คน

สมาชิกทั้งสองประเภทจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี ภายหลังจากการเลือกตั้งสภาเมืองพัทยาจะเลือกสมาชิก 1 คนเพื่อทำหน้าที่เป็นนายกเมืองพัทยาและเป็นประธานสภาเมืองพัทยาในเวลาเดียวกันโดยนายกเมืองพัทยามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปีแต่อาจได้รับเลือกใหม่จากสภาเมืองพัทยา

7.1.2 ปลัดเมืองพัทยา

ในการบริหารกิจการของเมืองพัทยามีปลัดเมืองพัทยาเข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าวซึ่งมาจากการว่าจ้างของสภาเมืองพัทยาและอาจจะมีรองปลัดเมืองพัทยาจำนวนไม่เกิน 2 คนเข้ามาทำหน้าที่ช่วยปลัดเมืองพัทยาด้วยก็ได้อายุในการจ้างปลัดเมืองพัทยามีคราวละ 4 ปีสำหรับในปัจจุบันการจัดตั้งเมืองพัทยานั้นในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดว่าให้เมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอาณาเขตตามเขตเมืองพัทยาแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 4 เขตมีฐานะเป็นนิติบุคคลการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตเมืองพัทยาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเพื่อทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรท้องถิ่นโดยความเห็นชอบและยินยอมของคนในท้องถิ่น(คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมืองสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ,2550:169)

ภาพที่ 7.1 ภาพศาลาว่าการเมืองพัทยา

ที่มา: ศาลาว่าการเมืองพัทยา,ออนไลน์: เปิดดูเมื่อ 20 ตุลาคม 2555

7.2 โครงสร้างเมืองพัทยา

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานในเมืองพัทยาในปัจจุบันดำเนินการบริหารจัดการหน่วยงานภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 โดยมีองค์กรทำหน้าที่บริหารกิจการของเมืองพัทยา 2 องค์กรดังนี้(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542:2)

7.2.1 สภาเมืองพัทยา

7.2.2 นายกเมืองพัทยา

ซึ่งแต่ละส่วนสามารถอธิบายได้ดังนี้

7.2.1 สภาเมืองพัทยา

ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารเป็นการถ่วงดุลอำนาจ กำหนดให้สภาเมืองพัทยา ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาเมืองพัทยาที่มีจากการเลือกตั้งของประชาชน จำนวน 24 คน แบ่งเป็น 4 เขตเลือกตั้ง มีสมาชิกเมืองพัทยาเขตละ 6 คนโดยผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) สัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ
- 3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเมืองพัทยาเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเมืองพัทยาในวันสมัครรับเลือกตั้งและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้เมืองพัทยา ในปีที่สมัครหรือในปีก่อนปีที่สมัคร 1 ปี

7.2.1.1 การสิ้นสุดของสมาชิกภาพ

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเมืองพัทยาสิ้นสุดลง ด้วยกรณีดังนี้

- 1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาเมืองพัทยา หรือมีการยุบสภา
- 2) ตาย
- 3) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- 4) ขาดประชุมสภาเมืองพัทยา 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- 5) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เมืองพัทยาเป็นคู่สัญญา
- 6) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
- 7) สภาเมืองพัทยามีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กร

8) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยาที่ลงคะแนนเสียงเห็นว่าสมาชิกสภาเมืองพัทยาลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน

7.2.1.2 โครงสร้างของสภาเมืองพัทยา

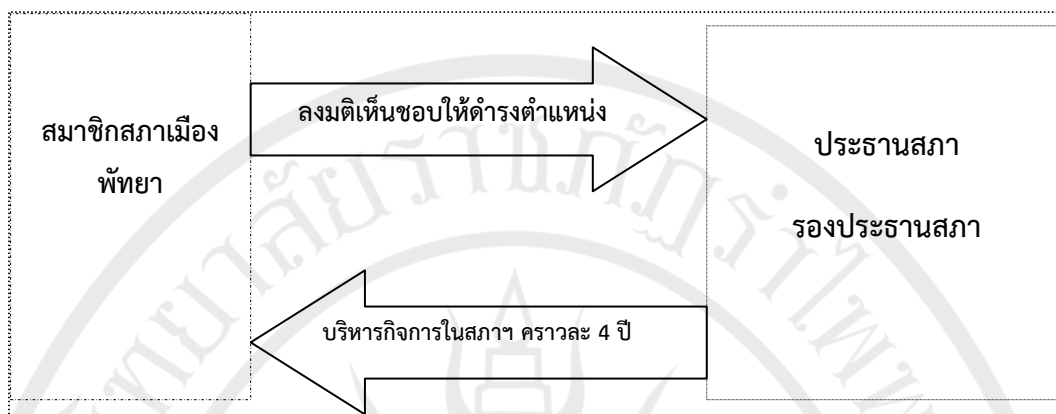
เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลเพื่อรับรองการเลือกตั้งของสมาชิกสภาเมืองพัทยาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมสภาฯ ครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป

สภาฯ เลือกสมาชิกเป็นประธานสภาฯ 1 คน และรองประธานฯ จำนวน 2 คน แล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามที่สภาเมืองพัทยาได้ลงมติ นอกจากนี้ประธานสภาฯ อาจแต่งตั้งเลขานุการประธานสภาฯ และผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาฯ ไม่เกินกว่าจำนวนรองประธานสภาฯ เพื่อช่วยเหลือกิจการตามที่ได้รับมอบหมายบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการประธานสภาฯ หรือผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาฯ ต้องมิใช่รองนายกฯ เลขานุการนายกฯ ผู้ช่วยเลขานุการนายกฯ ประธานที่ปรึกษาหรือที่ปรึกษา การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาฯ และรองประธานสภาฯ อันเนื่องมาจาก 2 กรณี คือ การพ้นจากสมาชิกภาพแห่งสภาฯ และลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:3)

7.2.1.3 หน้าที่ของประธานและรองประธานสภาฯ

ประธานสภาเมืองพัทยามีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินกิจการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับเมืองพัทยาส่วนรองประธานสภาฯ นั้นมีหน้าที่ช่วยประธานสภาฯ ปฏิบัติการตามหน้าที่และกระทำการกิจการตามที่ประธานสภาเมืองพัทยามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาฯ หรือประธานสภาฯ ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้รองประธานสภาฯ คนที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่แทนและในกรณีที่ไม่มีประธานสภาฯ และรองประธานสภาฯ คนที่ 1 ให้รองประธานสภาฯ คนที่ 2 ปฏิบัติหน้าที่แทนแต่ถ้าหากในการประชุมครั้งใดถ้าไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมให้สมาชิกเลือกกันเองเพื่อทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมครั้งนั้นโดยมีปลัดฯ ทำหน้าที่เลขานุการสภาฯ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดประชุมและงานอื่นใดตามที่สภาเมืองพัทยามอบหมาย

ภาพที่ 7.2. ภาพการได้มาของตำแหน่งประธานและรองประธานสภาเมืองพัทยาอำนาจหน้าที่ของสภาเมืองพัทยา

ภายใน 15 วันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมสภาครั้งแรกในปีปฏิทินหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของสภา ไม่น้อยกว่า 2 สมัยแต่ต้องไม่เกิน 4 สมัยโดยสภาที่มีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิก ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาฯ รองประธานสภาฯ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสภาฯ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งและตอบกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปการรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นอันเป็นหน้าที่ของสภาฯ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:9) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สมาชิกสภาฯ มีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกเมืองพัทยาและคณะบริหารฯ ในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้แต่นายกเมืองพัทยา หรือคณะผู้บริหารมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กร

2. การเสนอร่างข้อบัญญัติเมืองพัทยา ซึ่งต่างก็มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรแต่ละประเภทให้อำนาจองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งข้อบัญญัติท้องถิ่นมี 3 ประเภท คือ

2.1 ข้อบัญญัติท้องถิ่นประเภททั่วไป เช่น กำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำและปรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเมืองพัทยา

2.2 ข้อบัญญัติท้องถิ่นประเภทชั่วคราว และ

2.3 ข้อบัญญัติท้องถิ่นประเภทการคลัง เช่น เมืองพัทยาอาจให้บริการแก่บุคคล หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยมีค่าตอบแทนได้เมื่อบริการนั้นโดยปกติเป็นบริการที่มีค่าตอบแทน หรือ การพาณิชย์อื่นๆ

สำหรับร่างข้อบัญญัติเสนอได้โดยนายกเมืองพัทยา สมาชิกหรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยาตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

7.2.2 นายกเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยาที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในเขตเมืองพัทยาโดยนายกเมืองพัทยาดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งโดยไม่มีการกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งนายกฯจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:10)

- 1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 3) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และ
- 4) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเมืองพัทยาเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเมืองพัทยาในวันสมัครรับเลือกตั้งและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้เมืองพัทยาในปีที่สมัครหรือในปีก่อนปีที่สมัคร 1 ปี

คณะผู้บริหารเมืองพัทยา ยังประกอบด้วย รองนายกเมืองพัทยาที่มาจาก การแต่งตั้งของนายกฯซึ่งมิใช่สมาชิกสภาจำนวนไม่เกิน 4 คน เพื่อช่วยเหลือในการบริหารราชการของเมืองพัทยาตามที่นายกเมืองพัทยามอบหมาย

ภาพที่ 7.3 ภาพคณะผู้บริหารเมืองพัทยา

ที่มา: คณะผู้บริหารเมืองพัทยา,ออนไลน์: เปิดดูเมื่อ 20 ตุลาคม 2555

7.2.2.1 การเข้ารับตำแหน่งของนายกเมืองพัทยา

ก่อนนายกเมืองพัทยาย จะเข้ารับหน้าที่ให้ประธานสภาเรียกประชุมสภา เพื่อให้ นายกเมืองพัทยาแถลงนโยบายต่อสภาโดยไม่มีการลงมติ ภายใน 30 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกฯดังนี้(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:10-11)

1. ในการประชุมเพื่อแถลงนโยบายให้กระทำโดยเปิดเผยโดยนายกเมืองพัทยา ต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาเมืองพัทยาทุกคนที่มาประชุม
2. หากนายกฯ ไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาเมืองพัทยาได้ให้นายกเมืองพัทยาจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาเมืองพัทยาทุกคนภายใน 7 วัน ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่านายกเมืองพัทยาได้แถลงนโยบายต่อสภาเมืองพัทยาแล้ว สำหรับคำแถลงนโยบายของนายกเมืองพัทยาและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย
3. หลังจากปฏิบัติหน้าที่นายกฯจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้เป็นประจำทุกปี

7.2.2.2 หน้าที่ของนายกเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542:11)

1. กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบัญญัติและนโยบาย
2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเมืองพัทยา
3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเมืองพัทยา เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยาประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษา
4. วางระเบียบเพื่อให้งานของเมืองพัทยาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
5. ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเมืองพัทยาและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของเมืองพัทยา
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเมืองพัทยาหรือคณะฯ

นอกจากนี้นายกเมืองพัทยาอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกเมืองพัทยาและผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยาไม่เกินจำนวนรองนายกฯและอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาได้จำนวนรวมกันแล้วไม่เกิน 5 คนเพื่อช่วยเหลือในการบริหารราชการเมืองพัทยาตามที่นายกเมืองพัทยามอบหมายซึ่งตำแหน่งที่กล่าวถึงข้างต้นจะต้องมิใช่สมาชิกสภาเมืองพัทยา

7.2.2.3 การพ้นจากตำแหน่งของนายกเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

1. ถึงคราวออกตามวาระ
2. ตาย
3. เมื่อมีการยุบสภาเมืองพัทยา
4. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

5. ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

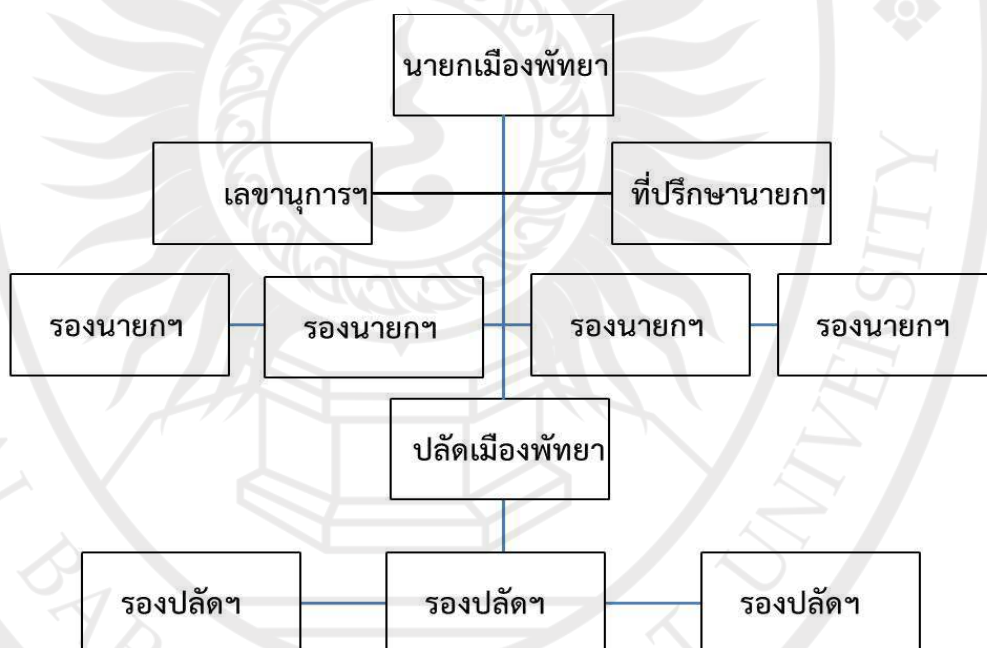
6. กระทำการฝ่าฝืนเช่น ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในการพาณิชย์ของเมืองพัทยา หรือบริษัทที่เมืองพัทยาถือหุ้น หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเมืองพัทยาหรือการพาณิชย์ของเมืองพัทยาหรือบริษัทที่เมืองพัทยาถือหุ้น

7. รัฐมนตรีพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสียหายหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เมืองพัทยาหรือปฏิบัติการหรือละเลยไม่ปฏิบัติการอันควรปฏิบัติในลักษณะที่จะเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงแก่เมืองพัทยา หรือแก่ราชการโดยส่วนรวมหรือแก่ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

8. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยาได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเมืองพัทยาให้ปลัดเมืองพัทยาปฏิบัติหน้าที่ของนายกเมืองพัทยาเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่านายกเมืองพัทยาซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อมีกรณีสงสัยว่าความเป็นนายกเมืองพัทยาสิ้นสุดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยทั้งนี้คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นที่สุด

ภาพที่ 7.4. ภาพโครงสร้างการบริหารเมืองพัทยา

7.3 หน้าที่ของเมืองพัทยา

เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การรักษาความสงบเรียบร้อย
2. การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
3. การคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
4. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
5. การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. การจัดการจราจร
7. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
8. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย
9. การจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
10. การจัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และที่จอดรถ
11. การควบคุมอนามัยและความปลอดภัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพและสถาน

บริการอื่น

12. การควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว
13. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
14. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเทศบาลนครหรือของเมืองพัทยา

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไข ฉบับที่4พ.ศ.2552 ระบุเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาหรือข้อบัญญัติ ให้นายกเมืองพัทยารองนายกเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา รองปลัดเมืองพัทยา หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าและพนักงานเมืองพัทยา ซึ่งนายกเมืองพัทยาแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวและให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

1. เข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น
2. มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติ
3. ยึดหรืออายัดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะหรือสิ่งใดๆ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดี
4. จับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย หรือข้อบัญญัติเพื่อดำเนินคดี

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายกเมืองพัทยากำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

รายได้ของเมืองพัทยา มีดังนี้ต่อไปนี(โกวิทย์ พวงงาม,2553:246-247)ประกอบด้วย 6 หมวดรายได้ ดังนี้

1. ภาษีอากร
2. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ
3. รายได้จากทรัพย์สิน
4. รายได้จากค่าสาธารณูปโภคและการพาณิชย์
5. รายได้เบ็ดเตล็ด
6. รายได้ที่รัฐจัดสรรให้

รายจ่ายของเมืองพัทยา มีดังต่อไปนี้

รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. รายจ่ายประจำประกอบด้วย
 - 1.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
 - 1.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว
 - 1.3 หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ
 - 1.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค
 - 1.5 หมวดเงินอุดหนุน
 - 1.6 หมวดรายจ่ายอื่น
2. รายจ่ายเพื่อการลงทุนประกอบด้วย หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

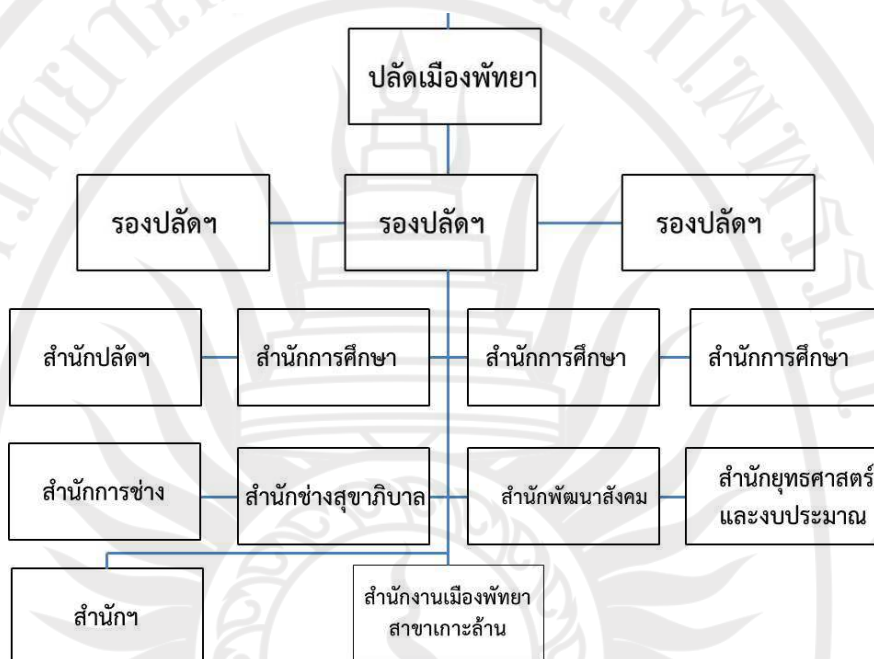
รายละเอียดประเภทรายจ่ายงบกลาง หมวดรายจ่ายต่างๆ และเงินนอกงบประมาณ กำหนดไว้ตามบัญชีการจำแนกประเภทรายรับรายจ่าย ให้เป็นไปตามที่เมืองพัทยากำหนด โดยการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเมืองพัทยาให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

7.4 การบริหารงานในเมืองพัทยา

เมืองพัทยามีการจัดการบริหารราชการภายใน ซึ่งประกอบด้วย สำนักปลัดเมืองพัทยาและส่วนราชการอื่นตามที่นายกเมืองพัทยาประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย นายกเมืองพัทยาควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเมืองพัทยาตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างเมืองพัทยาโดยมี“ปลัดเมืองพัทยา”เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างเมืองพัทยา รองจากนายกฯและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกฯมอบหมาย

นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกฯ ให้เป็นไปตามที่นายกฯมอบหมายส่วนในกรณีที่นายกฯไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองนายกฯตามลำดับที่นายกฯจัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่เป็นเช่นนี้ก็กล่าวมาให้ปลัดฯเป็นผู้รักษาราชการแทน

การบริหารราชการภายในสำนักปลัดเมืองพัทยาและส่วนราชการอื่นที่กล่าวถึงข้างต้น กำหนดให้มีปลัดฯ เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเมืองพัทยาและลูกจ้างเมืองพัทยารองจากนายกฯ และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกฯมอบหมาย

ภาพที่ 7.5. ภาพโครงสร้างการบริหารของปลัดเมืองพัทยา

ที่มา: โครงสร้างการบริหารของปลัดเมืองพัทยา,ออนไลน์:20 ตุลาคม 2555

คุณสมบัติและหน้าที่ของปลัดเมืองพัทยา

“ปลัดเมืองพัทยา” ที่มาจากคำว่าจ่าของสภาเมืองพัทยาและอาจจะมีรองปลัดเมืองพัทยาจำนวนไม่เกิน 2 คนเข้ามาทำหน้าที่ช่วยปลัดฯด้วยก็ได้ โดยอายุในการจ่าปลัดเมืองพัทยามีคราวละ 4 ปี สำหรับผู้ที่จะสามารถได้รับการว่าจ้างให้มาเป็นปลัดฯและรองปลัดฯ นี้จะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้(โกวิทย์ พวงงาม,2553:237)

1. ถ้าเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือเทียบเท่าตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณีมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. ถ้าเป็นพนักงานในองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ต้องเคยดำรงตำแหน่งซึ่งมีอัตราเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 6 ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งเป็นนิติบุคคลที่มีพนักงานและลูกจ้างอยู่ในความรับผิดชอบไม่น้อยกว่า 100 คน หรือมีทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท หรือมีเงินทุนหมุนเวียนอยู่ในความรับผิดชอบไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาทมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

อำนาจหน้าที่ของปลัดเมืองพัทยา นั้น ประกอบด้วย

1. ร่างแผนเพื่อเสนอสภาเมืองพัทยา
2. บริหารกิจการตามนโยบายและแผนของสภาเมืองพัทยา
3. ร่างข้อบัญญัติงบประมาณและข้อบัญญัติอื่นเพื่อเสนอต่อสภาเมืองพัทยา
4. ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทยและข้อบัญญัติ
5. รวบรวมปัญหาในการบริหารราชการเมืองพัทยา พร้อมด้วยข้อเสนอแนะเพื่อเสนอสภาเมืองพัทยา
6. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของเมืองพัทยาต่อสภาเมืองพัทยา
7. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้บัญญัติตามกฎหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายทนายจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติหรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติหรือคำสั่งนั้นหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นนายทนายอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกเมืองพัทยาเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้แต่ถ้ามอบให้ปลัดฯปฏิบัติราชการแทนให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ

7.5 บทสรุป

เมืองพัทยาเป็นเขตปกครองพิเศษที่เป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติสร้าง“รายได้” มากพอที่จะบริหารจัดการเองได้รัฐจึงกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กับเมืองพัทยาดำเนินการควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยวเมืองพัทยาก็ถูกกำหนดให้เป็นเมืองทดลองการจัดการปกครองแบบผู้จัดการเมือง(City Manager) ที่ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น(local council)และว่าจ้างผู้ที่มีความเหมาะสมมาเป็นผู้จัดการเมืองโดยสภาฯเป็นผู้ว่าจ้างผู้จัดการซึ่งจะอยู่ในวาระที่กำหนดเพื่อให้ได้ผู้บริหารมืออาชีพและปลอดจากการเมือง โครงสร้างการบริหารงานในเมืองพัทยา ประกอบด้วยองค์กรทำหน้าที่บริหารกิจการของเมืองพัทยา 2 องค์กร คือ สภาเมืองพัทยา ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารเป็นการถ่วงดุลอำนาจกำหนดให้สภาเมืองพัทยาซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาเมืองพัทยาที่มีจากการเลือกตั้ง จำนวน 24 คน แบ่งเป็น 4 เขตเลือกตั้ง มีสมาชิกเมืองพัทยาเขตละ 6 คนและนายกเมืองพัทยาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ คือ กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเมืองพัทยา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบัญญัติและนโยบาย การมีอำนาจในการสั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเมืองพัทยาแต่งตั้งและถอดถอนรองนายกฯ เลขานุการนายกฯ ผู้ช่วยเลขานุการนายกฯ นอกจากนี้ยังมีคณะที่ปรึกษาหน้าที่ในการวางระเบียบเพื่อให้งานของเมืองพัทยาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยการควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเมืองพัทยาและเป็นผู้บังคับบัญชา

พนักงานและลูกจ้างของเมืองพ็ทยา รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ นายกฯหรือคณะฯในการบริหารราชการของเมืองพ็ทยา มี “ปลัดเมืองพ็ทยา” เป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการและลูกจ้างเมืองพ็ทยา รองจากนายกพ็ทยาและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของ เมืองพ็ทยาให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเมือง พ็ทยามอบหมายด้วย

แบบฝึกหัดบทที่ 7

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดรัฐบาลจึงต้องกำหนดให้เมืองพัทยาเป็นเมืองที่มีการปกครองแบบพิเศษ
2. ความพิเศษของเมืองพัทยา เป็นอย่างไรจงอธิบาย
3. การปกครองแบบผู้จัดการเมือง(City Manager)มีลักษณะอย่างไร
4. จงอธิบายหน้าที่ของสภาเมืองพัทยา
5. สภาเมืองพัทยา มีองค์ประกอบได้บ้าง
6. เพราะเหตุใด“ปลัดเมืองพัทยา”จึงต้องมาจากการว่าจ้างของสภาเมืองพัทยา
7. จงระบุคุณสมบัติของ“ปลัดเมืองพัทยา” ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล คืออะไร
8. การบัญญัติ “ข้อบัญญัติเมืองพัทยา” เป็นหน้าที่ของบุคคลในตำแหน่งใด
9. จงระบุเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายกเมืองพัทยา
10. การยุบสภาเมืองพัทยาสามารถกระทำโดยวิธีการใดได้บ้าง

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2550). แผนแม่บทพัฒนาการเมือง. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชซิ่ง จำกัด.
- บังPattaya. (2551). ภาพศาลาว่าการเมืองพัทยา. (ออนไลน์).แหล่งที่มา:<http://www.thaimtb.com/cgi-bin/viewkatoo.pl?id=242968>. 20 ตุลาคม 2555.
- ภาพคณะผู้บริหารเมืองพัทยา. (2555). (ออนไลน์). แหล่งที่มา:<http://www.pattaya.go.th/city-information/หน่วยงานต่างๆ/การบริหาร/ผู้บริหารเมืองพัทยา>.20 ตุลาคม 2555.
- ภาพโครงสร้างการบริหารของปลัดเมืองพัทยา. (2555). (ออนไลน์).แหล่งที่มา:<http://www.pattaya.go.th/city-information/>. 20 ตุลาคม 2555.
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 120 ก . (2542). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542